

Κυριακή, γονείς και παιδιά στο μουσείο

Αγώνες στη Χαλκίδα, ένα ξεχωριστό γεγονός!!

Α) εντοπίζουμε την επιγραφή

Ο μπαμπάς και η μαμά διαβάζουν το παρακάτω κείμενο

Η στήλη αποτελεί αναμνηστική επιγραφή των αγώνων που έγιναν κατά το 120-100 π.Χ. στο Γυμνάσιο της Χαλκίδας, το οποίο ήταν αφιερωμένο στον Ηρακλή

Συμμετείχαν Χαλκιδείς, Ρωμαίοι και Αντιοχείς.

Αναφέρεται το όνομά τους, το όνομα του πατέρα τους και η εθνικότητά τους.

Πολλοί Χαλκιδείς φέρουν το ίδιο όνομα πατέρα και ίσως είναι αδέρφια

Αγωνίζονται πέντε κατηγορίες αθλητών: Παίδες-πάμπαιδες/ Παίδες / Έφηβοι / Αγένειοι / Άνδρες

Τα αγωνίσματα είναι:

δρόμος (ο δόλιχος, το στάδιον, ο δίαυλος, ο σπλίτης δρόμος)

βαρέα αθλήματα (η πυγμή, η πάλη, το παγκράτιο)

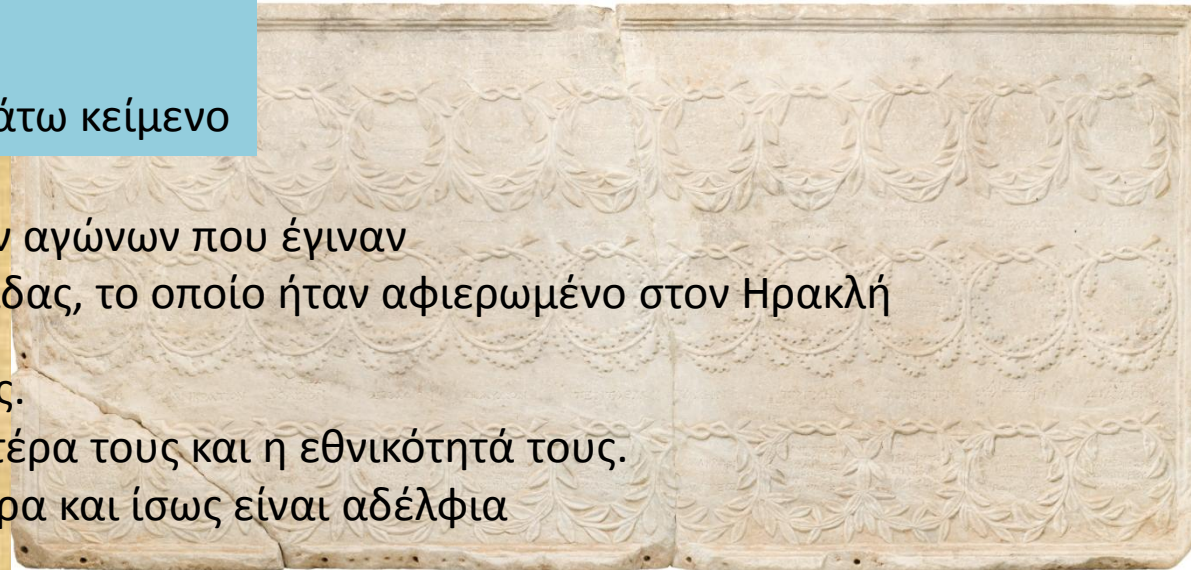
πένταθλο (το άλμα, ο δρόμος, το ακόντιο, ο δίσκος και η πάλη)

ιππικοί αγώνες

Νίκησαν 35 αθλητές αν και τα στεφάνια είναι 33!!!

Σε δύο περιπτώσεις στην «πυγμή», οι αγώνες κρίθηκαν ισόπαλοι, επειδή είχε νυχτώσει και κανείς από τους δύο πυγμαχούς δεν είχε κερδίσει...

Οι νικητές κέρδιζαν από ένα στεφάνι και χρήματα. Στην επιγραφή εικονίζονται στεφάνια δάφνης, βελανιδιάς και ελιάς.

Αγώνες στη Χαλκίδα, ένα ξεχωριστό γεγονός!!

B) βρίσκουμε μερικές από τις λέξεις που ακούσαμε

Γ) απαντάμε στις ερωτήσεις

1) Σε ποιον είναι αφιερωμένο το Γυμνάσιο της Χαλκίδας;

στον Ηρακλή στον Διόνυσο στην Ήρα

2) Πόσοι Ρωμαίοι συμμετέχουν;

3) Πόσοι Αντιοχείς συμμετέχουν;

4) Εντόπισε δύο Χαλκιδείς που έχουν το ίδιο όνομα πατέρα

.....
.....
.....

5) Ποια είναι τα δύο στεφάνια που έχουν από δύο ονόματα;

.....

6) Αντιστοιχίσε θεούς/ημίθεους και στεφάνια

Δάφνη

Ηρακλής

Βελανιδιά (Δρυς)

Απόλλωνας

Ελιά

Δίας

Αγώνες στη Χαλκίδα, ένα ξεχωριστό γεγονός!!

Δ) ψάχνουμε στο μουσείο

7) Μπορείς να βρεις ένα τουλάχιστον **χρυσό** στεφάνι; Από τι φύλλα είναι φτιαγμένο; Με στεφάνια στεφανώνονταν οι νικητές των αγώνων. Χρυσά στεφάνια προσφέρονταν από την πόλη και σε πολίτες που είχαν διακριθεί στη μάχη. Τα χρυσά στεφάνια συνόδευαν τους κατόχους τους στον τάφο.

8) Οι αθλητές συχνά είχαν μαζί τους ένα αντικείμενο υγιεινής, που ονομάζεται «στλεγγίδα». Βλέπεις αυτό το αντικείμενο; Από τι υλικό είναι φτιαγμένες οι στλεγγίδες; Με αυτό έξυναν το δέρμα για να αφαιρούν τον ιδρώτα, τη σκόνη και τα έλαια από το σώμα.

9) Μπορείς να βρεις εκεί κοντά στα χρυσά στεφάνια μια μαρμάρινη επιτύμβια στήλη νέου αθλητή γύρω από το κεφάλι του οποίου υπάρχουν δύο τρύπες για να στερεωθεί ένα στεφάνι από κάποιο άλλο υλικό;

Μεταλλικά στεφάνια είναι πιθανό να προσαρμόζονταν στις επιτύμβιες στήλες των αθλητών.

8+9 μαζί: Επιτύμβια ή επιτάφια στήλη ονομάζεται η μαρμάρινη ή γενικά λίθινη πλάκα, η οποία στήνεται πάνω από έναν τάφο. Δηλώνονται συνήθως τα στοιχεία του νεκρού (όνομα, πατρώνυμο, εθνικότητα). Κάποτε φέρουν μόνο τις επιγραφές, αλλά συχνά είναι διακοσμημένες με παραστάσεις σχετικές με τη ζωή του νεκρού. Αυτές ήταν χρωματιστές. Σπανιότερα κοσμούσαν και με άλλα υλικά, όπως πάνινες ταινίες.

Ε) οι απαντήσεις [για τους γονείς]

1) Σε ποιον είναι αφιερωμένο το Γυμνάσιο της Χαλκίδας; στον Ηρακλή ...**V...**

2) Πόσοι Ρωμαίοι συμμετέχουν; ...**5...**(στεφάνια 11, 17, 23, 26 32)

3) Πόσοι Αντιοχείς συμμετέχουν; ...**3...**(στεφάνια 4, 5, 30)

4) Εντόπισε δύο Χαλκιδείς που έχουν το ίδιο όνομα πατέρα παράδειγμα: **στεφάνια 12 και 24**

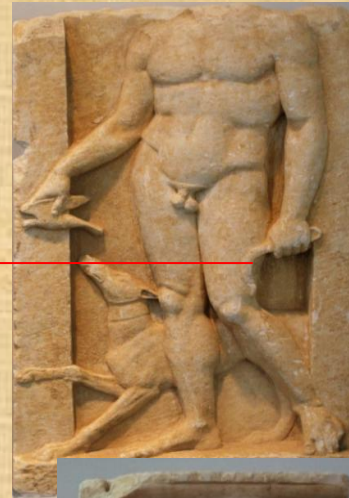
5) Ποια είναι τα δύο στεφάνια που έχουν από δύο ονόματα; ...**23...** ...**30...**

6) Αντιστοίχησε θεούς/ημίθεους και στεφάνια
Απόλλων=Δάφνη
Δίας=Βελανιδιά
Ηρακλής=Ελιά

7) Μπορείς να βρεις ένα τουλάχιστον χρυσό στεφάνι; Από τι φύλλα είναι φτιαγμένο; **Φύλλα ελιάς**

8) Οι αθλητές συχνά είχαν μαζί τους ένα αντικείμενο υγιεινής, που ονομάζεται «στλεγγίδα». Βλέπεις αυτό το αντικείμενο; Από τι υλικό είναι φτιαγμένες οι στλεγγίδες; **Μέταλλο (σίδηρος ή χαλκός)**
Κοίτα και στην Προθήκη 10...

9) Μπορείς να βρεις εκεί κοντά στα στεφάνια μια μαρμάρινη επιτύμβια στήλη νέου άνδρα γύρω από το κεφάλι του οποίου υπάρχουν δύο τρύπες για να στερεωθεί ένα στεφάνι από κάποιο άλλο υλικό;

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Ἐ[πι ἠγ]εμό[ν]ος Τιμα[ρ]χίδ[ου τοῦ Λ]υσιστράτ[ου].

Δημήτριος Ἀνδρομάχου ἐπιμελητῆς γενόμενος τοῦ γυμνασίου ἄλλα προέθηκεν ἐν τῷ ἁγῶνι τῶν Ἑρακλείων καὶ ἐνίκων οἷδ[ε].

Η
Ε
Π
Ι
Γ
Ρ
Α
Φ
Η

ΠΑΪΔΑΣ ΠΑΝΠΑΪΔΑΣ ΔΟΛΙΧΟΝ	ΣΤΑΔΙΟΝ	ΔΙΑΥΛΟΝ	ΠΛΗΗΝ	ΠΥΓΜΗΝ	ΠΑΝΚΡΑΤΙΟΝ	ΠΑΪΔΑΣ ΔΟΛΙΧΟΝ	ΣΤΑΔΙΟΝ	ΔΙΑΥΛΟΝ	ΠΛΗΗΝ	ΠΥΓΜΗΝ
ΓΛΑΥΚΙΑΣ ΓΛΑΥΚΙΟΥ.	Κλέων Χαριλέου Χαλκιδεύς.	Ἀλεξίμαχος Θεοξενίδου Χαλκιδεύς.	Ζώπυρος Θεοφάνου Ἀντιοχεύς	Ἀρτεμίδωρος Νικίου Ἀντιοχεύς.	Λεωνίδης Ἀρχελάου Χαλκιδεύς.	Ποσειδώνιος Ξενοκράτου Χαλκιδεύς.	Βρόμιος Παραμόνου Χαλκιδεύς.	Παράμονος Ξενοκράτου Χαλκιδεύς.	Θεοκλῆς Ἀρχίου Χαλκιδεύς	Λεύκιος Καστρίκιος Λευκίου Ῥωμαῖος.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ΠΑΝΚΡΑΤΙΟΝ	ἑφήνων ΔΟΛΙΧΟΝ	ΣΤΑΔΙΟΝ	ΔΙΑΥΛΟΝ	ἵππιον	ΠΛΗΗΝ	ΠΥΓΜΗΝ	ΠΑΝΚΡΑΤΙΟΝ	ἄγενείους ΣΤΑΔΙΟΝ	ΠΕΝΤΑΘΛΟΝ	ΠΛΗΗΝ
Θεοκλῆς Παυσανίου Χαλκιδεύς.	Ἀγέλαος Φίλωνος Χαλκιδεύς.	Τιμαρχίδης Λυσιστράτου Χαλκιδεύς.	Ἡρόφιλος Ζώππου Χαλκιδεύς.	Ἀπολλόδωρος Πύρρου Χαλκιδεύς.	Πόπλιος Ῥωμῆος Ἐραρίου Δέκμου Ῥωμαῖος.	Διονύσιος Παραμόνου Χαλκιδεύς.	Ἐΰκριτος Πυρρίχου Χαλκιδεύς.	Ἀσκληπιάδης Ἐΰχειρος Χαλκιδεύς.	Φιλῖνος Διονυσίου.	Ἀρχίας Ἀρχίου Χαλκιδεύς.
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
ΠΥΓΜΗΝ	ΠΑΝΚΡΑΤΙΟΝ	ἄνδρας ΔΟΛΙΧΟΝ	ΣΤΑΔΙΟΝ	ΔΙΑΥΛΟΝ	ΠΕΝΤΑΘΛΟΝ	ΠΛΗΗΝ	ΠΥΓΜΗΝ	ΠΑΝΚΡΑΤΙΟΝ	ἄνδρας ὀπίτην	ἵππῳ ΔΙΑΥΛΟΝ
Μάαρκος Ἐρέννιος Μάαρκος Ῥωμαῖος καὶ Νικανδρος Κλεογένου Χαλκιδεύς.	[Ἄρτ]εμίδωρος Παυσανίου Χαλκιδεύς.	Πέριλλος Μνησιμάχου Χαλκιδεύς.	Ἀφλος Κορνήλιος Ἀΐλου Ῥωμαῖος.	Μένανδρος Μνησιμάχου Χαλκιδεύς.	Μοσχίων Ἐρμαφίλου Χαλκιδεύς.	Καλλικράτης Ἀμύντου Χαλκιδεύς.	Εἰρηναῖος Ἀλεξάνδρου Ἀντιοχεύς καὶ Φιλόνηκος Λεωνίδου Χαλκιδεύς.	Ἐρμαφίλος Ἐρμαφίλου Χαλκιδεύς.	Πόπλιος Κοίγκτιος Τίτου Ῥωμαῖος.	Ἀνδρομάχος Δημητρίου Χαλκιδεύς.
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33

Βιβλιογραφία: Γ.Α. Παπαβασιλείου, "Αγωνιστική επιγραφή εκ Χαλκίδος", Αθηνά 7, 1895, 449-458, 491-496.

Επιμέλεια-σχεδιασμός: Γιάννης Χαιρετάκης

© Εφορεία Αρχαιοτήτων Εύβοιας